

KURJER WARSZAWSKI

D. 29. Grudnia. — Rok 1840.

Wtorek.

№ 345.

Jutro, S. Dawid.

Ogłoszono w *Petersburgu* następujący Manifest N. PANA. Oznajmiamy wszystkim wiernym poddanym Naszym: Najukochańszy Syn Nasz i Następca, Cesarzewicz, Wielki Xże ALEXANDER MIROŁAJEWICZ, za zgodą Naszą i Najukochańszej Małżonki Naszej Cesarzowej Jmci ALEXANDRY TEODORÓWNEJ, powziął zamiar wejścia w związek małżeński z Xiężniczką MARJĄ, Córka Wielkiego Xięcia Heso-Darmsztańskiego. Zatwierdziwszy z radością ten Jego wybór przez zupełne Nasze zezwolenie, i błagając Najwyższego, aby pobłogosławił związek małżeński Najukochańszego Syna Naszego i Następcy, w d. 6 b. Grud; w nadwornej kaplicy Naszego pałacu zimowego, w obec zgromadzonych osób duchownych i świeckich, uroczystie Zaręczyliśmy Go z obraną przez Siebie Narzeczoną, która w wilyj dnia tego, przyjęła Prawosławną Naszą wiarę i święte Bierzowanie. Podając ten tak miły dla rodzicielskiego serca Naszego wypadek do powszechnej wiadomości, Rozkazujemy, Narzeczoną Najukochańszego Syna Naszego i Następcy, Cesarzewiczą, Wielkiego Xięcia ALEXANDRA MIROŁAJEWICZA, tytułować Prawowierną WIELKĄ XIEŻNICZKĄ MARJĄ ALEXANDRÓWNĄ i CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ.

Dziś o Hej w Katedralnym Soborze w Warsz.; odbędzie się Nabożeństwo z powodu tej uroczystości.

W smutku pozostała Żona wraz z 3giem Dzieci po s. p. Szczepanie *Peszyskiem*, Urzędniku w Kommissji Rządowej Przycho; i Skarbu, zmarłym wczoraj; zaprasza krewnych i przyjaciół na exportację zwłok jego jutro o godz. 3ej po południu w Kaplicy OO. Reformatów, na smętarz Powązkowski. — Oczędaj przeniósł się do wieczności Dominik *Gruszczyński*, lat 24 mający. Krewni i Przyjaciele zmarłego dla oddania mu ostatniej usługi, zapraszają na exportację zwłok jego w Kaplicy OO. Reformatów na smętarz Powąz; jutro o godz. 3ej z połudn. — Wczoraj złożono w Red; Kurjera zł. 5 na Instytut moralnie zaniedbanych dzieci, od Józefy praczki

za nadużycia; a od Józefy kucharki za zachwałność zł. 2 na Instytut Głuchoniemych; dla Dobroczynności zł. 2 od Józefy kucharki za odchożenie z domu; od J. A. zł. 4 gr. 10 dla ubogich. Od 5cio-letniej Terani zł. 2 dla sierot, które za Kolendę nie nie otrzymały, i tyleż dla ubogich. — W księgarni *Piarskiej* przy ulicy Jezuickiej Nr 74, znajduje się jeszcze *Nabożeństwo codzienne* do Pana JEZUSA Ukrzyżowanego cudownymi łaskami śpiącego w Kościele Metropolita; S. Jana w Warsz.; z różnemi modlitwami, litanjami i odpustem zupełnym wiecznymi czasy od Papieża *Pjusa VIgo* nadanym. Cena egzemplarza w papierze oprawnego zł. 2, inne egzemplarze stosownie podług papieru i oprawy ozdobnej przedają się. — Od wieków istniejący zwyczaj składania upominków na *kolendę*, powstał iednego z tutejszych zwoleńników sztuk pięknych do wydania poszytą nut muzycz; pod tytułem: *Darek na rok 1841*. Dziełko to odznaczające się wyborem muzyki, składa się z Poloneza, Mazura, Walca i Galopady, każda z tych sztuk odbita jest w emblematycznej ozdobie kolorowanej, i oddzielnie do grania na Pjanof; będzie to więc dar połączony z pożytkiem. Nabyć można w składzie muzyki Ig: *Klukowskiemu* ex. zł. 3. — Wydawca i Redaktor Naczelny *Gazety Porannej H. Skimbarowicz*, będzie i na rok przyszły 1841 wydawał *Pismienictwo krajowe*, najtańszy Tygodnik literacki w Warsz.; format będzie ósemkowy; numera arkuszowe, papier welinowy. Według nlepsczeń zalecanych w różnych pismach publicznych, poprawioną zostanie wewnętrzna część tego *Pismienictwa*. Spółpracownikami dotąd w ciągu 2-letniego istnienia, byli po większej części ciż sami, których Autor w slyanem *Ataemeum* swoim do ucześnictwa zaprosił. Słowem, *Jucewicz* *Budacz* *dzieciów* i literatury gminnej litewskiego ludu; *Podwysocki* *główny Rusalki* i *Tygodnika* *spółpracownik*; *Fyszayński* autor *Amerykanki*; tyle zasłużony w literaturze naszej *Wojcicki*; *Kucharski*

do pierwszych liczący się Słowianofłów; *Kurhanowicz* znany z prac swoich nad mową przodków naszych; *Waga* tak zamiłowany w swych przedmiotach i tak światły badacz natury; *J. Zochowski* twórca nowych systematów w naukach ścisłych; *Wiszniewski*, i ci co dotąd wspierali *Piśmiennictwo* nasze, tak i nadal wspierać nieprzestaną, na pożytek iedynie ogółu bacząc. Redaktor obrał do swego pisma następną dewizę z 10 numeru *Przeglądu Warszawskiego* :

My też, dla których pióro iak proporzeczek biały,
Powolnym wiatrem wzdęty, nieskalany ieszcze
Tak drżąc się rozwija... my bez blasku chwały
I bez niecoty blasku nasze czucia wieszczę,
Pieśnią Bogarodzicy chrzejmy, a bez końca,
Pracujmy od wschodu do zachodu słońca."

Cena *Piśmiennictwa* razem z *Gazetą*, przy której wychodzi, wynosi miesięcznie zł. 2 gr. 20. — Między rozmaitemi podaniami, o czynionych doświadczeniach u Starodawnych i Proroków naszych, w dniu Wigilji Święta Narodzenia **CHRYSZTUSA PANA**, po skończonej wiecezry przy gwiazdce, dla otrzymania wróżby iaki będzie rok przyszły co do temperatury w miesiącach, to jest: czy suchy, czy wilgotny; mówią, że brano główkę cebuli zdrowej, i przekraiawszy na połowę, odłupów 12 tejeż cebuli napełniano solą suchą na stole będącą, a stan soli w łupce cebuli nazaintuz w d. 25 Grudnia z rana znaleziony, oznaczać ma temperaturę miesiąca mokrą lub suchą. W pewnym domu r. b., Działwa ubawiona opowiadaniem starszych o wróżbach, dla uczynienia zadosyć swej ciekawości, po wiecezry wigiljowej, zabrała się czynić doświadczenie z cebulą i łupką 12 oddzieliwszy, i porządkiem miesięcy w suchem i w spokojnem miejscu w pokoiu ułożywszy, wśród żartu Rodziców mniemających że sól w cebuli rozpuści się wszystka, suchą solą ze stołu późno wiecezorem, też odłupki cebulane napełniła. Nazaintuz d. 25go Grud: o godz: 9tej z rana, znaleziono stan następujący: W łupce Stycznia sól suchą, Lutego suchą, Marca wodę, Kwietnia sól suchą, Maja suchą, Czerwea wodę, Lipca sól suchą, Sierpnia suchą, Września wodę, Października wodę, Listopada wodę, Grudnia sól suchą; to znaczyć ma stan powietrza, 12 miesięcy 1841 roku. Ponieważ wiele

w naturze jest ukrytem przed wiadomością i okiem ludzkim, wypadek powyższy zdaie się zasługiwać na pamięć, czy wróżba Wydawców, Kalendarzy w przypuszczeniu wyrachowana, czy doświadczenie działwy z *cebulą i solą* wykonane w d. 24 Grud: 1840 r., sprawdzą wszystkie miesiące 1841 r. — W *Nowej Resursie* na zakończenie roku, dany będzie Bal; zacznie się o godz: Smej. Taż Resursa, w której przez icj Członków honorowych ozdobionych talentami muzyki, 2 razy co tydzień z prawdziwą przyiemnością wykonywane są rozmaite muzyki, pragnąc okazać wdzięczność tymże Członkom utalentowanym, dała dla nich wczoraj biesiadę prawdziwie artystyczną. 100 Osób wiecezowało w głównej sali, której kolumny i ściany ozdobiłno wizerunkami lub nazwiskami najslawniejszych Mistrzów muzycznych, girlandy przepłatały te miłe pomniki. Po herbacie zagrzały 2 Uwertury. Wiecezera zaczęła się *Audante*; wkrótce wesołość zamieniła się w *Allegro*, nastąpiło *presto*; zasilano się lekkim winem lub piwkem bawarskiem *ad libitum*; nastąpiły *obligato* spełnienie kieliszków za zdrowie utalentowanych Członków, Szanownego Dysektora *Resursy* i wszystkich, którzy gorliwie wspierała to przyjacielskie zgromadzenie. W przerwach wiecezry wykonywano rozmaite śpiewy, ułożone naprędce stosownie do tej chwili, i dawne ulubione *Chóry*, i rozmaite *Kartabile*, dodały oraz przyiemności nowe kompozycje *Dobrzyńskiego* i *Krogulskiego*, do których *Wislicki* ułożył wiersze. Ponawiano *Wiwacze*, a *Final* dopiero nastąpił o świcie. — Mgła nadzwyczajna wczoraj przed 4tą po połud: iakby przyspieszyła wiecezór. — Wczoraj w Teatrze *Rozmaitości* przywołani, po *Mitostkach ułańskich* *JPP. Jasiński* i *Panczykowski*; po *2ch* przeciw iednemu *JP. Żółkowski*; po *1cu* *JPanna Paulina Riwołi*.

Z *Piotrkowa*. — W dniu 4m Paźdz: b. r. byłem świadkiem buduiącego i wznoszącego duszę obrzędu w tutejszym Kościele *OO. Bernardynów*. W czasie *Nieszporów* wśród pobożnych pieni kornie wznoszących się do **PANA ZASTĘPÓW**, sędziwy Zakonnik wprowadzony został uroczyscie przez li-

cznych swoich klasztornych współbraci i przed Ołtarzem BOGA, któremu w młodości poświęcił swoje usługi, odbył 50cio-letni Jubileusz swego zawodu, i ponowił uroczyste swoje zakonne śluby. Chcąc ten piękny i rzadki przykład w pamięci zachować, starałem się dowiedzieć o nazwisko Jubilata, i oświadczone mi, że Starcem, któremu BOG dozwolił doczekać tak błęgiego obchodu, jest *Braciszek* Zgromadzenia OO. *Bernardynów*, *Justus Engelberg*, który w 19tym roku swego życia przyjął regułę Sgo *Franciszka*, i 55 lat w zakonie, a 47 w klasztorze *Piotrkowskim* przeżywszy, zjednał szacunek i miłość nie tylko zakonnych współbraci, ale i wszystkich, którzy go znali przez bogobojne nieskazitelne i pracowite życie. *J. N.*

Anglja. — Wybory terazniejsze Członków Parlamentu, wróżą powiększenie opozycji. — O wojnie lub pokoju, prawie codziennie są inne wieści. — *Z Egiptu* z niecierpliwością oczekują ostatecznej wiadomości. — Spodziewają się wiele dobrodziejstw od Królowej w czasie chrztu Następcy Tronu.

Belgja. — 15go b. m. w dzień pochowania zwłok *Napoleona* w *Paryżu*, wojskowi z dawnej armii cesarskiej, obecni w *Bruxelli*, zgromadzili się pod przewodnictwem Pana *Laurent*, aby ten dzień wiecznie pamiętny, równą uczcić uroczystością.

Francja. — Chwilą najuroczystszą w czasie pochodu orszaku pogrzebowego 15go b. m., było przejście przez bramę tryumfalną. Słońce rozpedziło obłoki, armaty grzmiały, Gwardziści narodowi padli na kolana, a z 100,000 ust zabrzmiał okrzyk: »Niech żyje Cesarz!» — Weteran z bitwy pod *Stawkowem* (*Austerlitz*), idąc na pogrzeb swojego Cesarza, upadł w ciemności na drodze i złamał nogę... *drewnianą*. Niemała była jego rozpacz, że nie może znajdować się na uroczystości; lecz dwaj młodzi ludzie zrobivszy z swoich rąk nosze, wzięli starego woźnika na miejsce, zład mogli wszystko widzieć. — Marszałek *Moncey* (*Masej*) mający lat 87, był w obawie czy doczeka 15go b. m. Gdy ten dzień nadszedł, zawołał: »Teraz mogę umrzeć!» — Ody *Wiktora Hugo* na powrót zwłok cesarskich, sprzedano w krótkim czasie 2,000 egzemplarzy. — Królowa *Krystyna* w przebieżdzie przez

Lugdun do *Włoch*, ofiarowała tamże 1,000 franków dla mieszkańców dotkniętych powodzią. — Flotylla którą przywieziono ciało *Napoleona*, była już 16go b. m. krą otoczona; gdyby więc *Xię Joinville* (*Zuenvil*) nie pospieszył, flotylla zamarzyłaby na rzece, a uroczystość musiałaby być odłożoną. Teraz zaś *Xię* może powiedzieć: «Wiozłem Cesarza i jego fortunę.» — Jenerałowi *Montholon* nie pozwolono znajdować się na pogrzebie Cesarza. W ogóle więźniów honapartystowskich w *Han* strzeżono 15go b. m. z szczególną ścisłością. — W czasie przywiezienia zwłok *Napoleona*, przez cały dzień w *Paryżu* przed mieszkaniem Pośta *Angiels*: był znaczny widok Gwardji municypalnej.

Niemcy. — Znakomity Bankier wiedeński *Baron Sina*, zamyśla zaniechać wszelkich interesów bankierskich, i swoje ogromne kapitały obrócić na inny interes.

Rozmaitości. — W dawnym po łącznie prowadzonym rachunku skarbowym znajdujemy następującą rubrykę wydatku: Dnia 12 Czerwca 1545 w *Krakowie* kuglarzom tureckim, którzy z niezwykłym zwierzęciem »*Koskodan*» wyprowadził przed Królem *Jmściem* (*Zygmuntem Starym*) rozmaite igrzyska, dano z rozkazania *W. Podskarbiego* państwa zł. 10 (ówczesnych). Wyraz *Koczkodan* acz z zmienionem znaczeniem pozostał dotąd w mowie naszej, czyli zaś w wieku 16 służył do oznaczenia małpy, świerszcza, lub innego jakiego zwierza, pozostawia się do rozwiązania badaczom etymologii wyrazów nauk przyrodzonych. — *Robert Sherman* ieden z Członków *amerykańskiego* kongressu był dawniej *Szewcem*. W czasie gdy jeszcze ciężką pracą musiał zarabiać na swoje utrzymanie, poróżnił się z iednym z sąsiadów. Sprawa poszła do sądu, a *Shermann* podał swojemu Adwokatowi obronę własnoręcznie ułożoną. Adwokat poznał z tego pisma *Jenjusz* swego klienta, któremu poradził aby poświęcał się lepiej nauce prawa. *Szewe* usłuchał rady i nietylko został iednym z najznakomitszych prawników, ale i bardzo sławnym dyplomatykiem; mimo to nie wstydzil się nigdy swego pierwszego stanu. — Z okoliczności pochowania zwłok *Napoleona* przypomina-

ią podobną uroczystość wykonaną we Francji na rozkaz tegoż Cesarza. Zwłoki *Turenjusza* były pochowane w Kościele *Śgo Dyonizego* obok grobowców królewskich, i pewnoby uległy spustoszeniu w czasie rewolucji francuzi, gdyby nie Professor *Desfontaines* (Defonten), który je wydał za mumię i zażądał, aby je złożono w muzeum Zoologicznem. Ciało spoczywało tu przez 3 lata między słoniem i nosorożcem, aż je postrzegł Deputowany *Dumolard* (Djumolar), który w radzie 500 wystąpił z energją przeciw takiemu znieważeniu bohatera. W skutek jego wniosku uchwalono przewieźć zwłoki do innego zbioru zabytków ocalonych z czasów zamieszania, a żkąd później *Napoleon* kazał je przenieść uroczystie do domu *Inwaldów*, gdzie *Turenjusz* jeszcze spoczywa, i gdzie oczekiwał przybycia popiołów cesarskich. Katafalk ustawiony na wozie tryumfalnym był ciągniemy przez 4 siwe konie, starzy Woioownicy nieśli zbroie, otaczali karawan, a Ministrowie z niezliczonym tłumem ludu oddawali ostatnią cześć wielkiemu mężowi. — Młody szlowski z statuetką osloniętą białym muslinem, wchodzi w tych dniach do paryzkiego rękawicznika, i prosi o pokazanie białych najprzedniejszych rękawiczek, po długim szukaniu wyłiera nakoniec 2 pary; w tem wchodzi inni kupujący, sklepowa spieszy im usłużyć, przebiega około młodzieńca i... brzdęk! wytręca mu z ręki statuetkę, która pada na ziemię roztrzaskana na drobne cząstki. «Boże, mój Boże! lamentuje młodzieniec, tem dziełem sztuki miałem zrobić karierę, Pani mnie zgubiła, już nie uzyskam nagrody od Akademji.» Obecni dzielą jego boleść, nagle odzywa się poszkodowany: «Czekajcie! szczęśliwa myśl! nie dotykajcie się tych szczytków, jeszcze nie wszystko stracone.» Po tych wyrazach wybiega z sklepu, nikt nie myśli go zatrzymywać. Czekają kwadrans, półgodziny, godzinę, niewiada Artysty; powzięto przecież podejrzenie i w samej rzeczy poznano, że ów unniemany Artysta był łotrem, który skradł kilka tuzinów przednich rękawiczek. Statuetka była niedzną lalką gipsową.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Renne Baron Jeneral z Nowogeorgiewska: Ostrowski Xawery Dzie: z Chrosna; Żaluzki Joa: Dzie: z Otwocka; Wisłowski Miko: Dzie: z Gub: Grodzienkiej; Ślubowski Stani: Dzie: z Radzyna; Bilicki Henr: Dzie: z Szabsk; Turowski Józ: Dzie: z Żukowa.

DONIESIENIA.

Podpisany wystawwszy REWERS in Blanko na zł. 300 na imię Rabina Miasta Dońskiej Woli, a nicotrzymawszy żadnej waluty na tenże rewers, ostrzega aby nikt takowego nienabywał, gdyż zaradze środki przedsięwzięte zostały. Alexandrow dnia 15 Grudnia 1840 roku. *J. M. Jakubowicz.*

W Dobrach Czystejdębinie Powiecie Krasnostawskim, Gubernji Lubelskiej położonych, o 1 1/2 mili od rzeki splawnej Wieprza i 1 1/2 od szosy odległych, jest do sprzedania 2,000 sztuk DEBOW i tyleż SOSEN. Bliższą wiadomość o warunkach sprzedaży w tychże Dobrach od Dziedziczki powziąć można.

KON w zaprzegu i SANKAMI parokonnemi, przy Austerji *Wawer* bez Człowieka, dostrzeżonym został; wzywa więc Właściciela niewiadomego, aby po odbior przedmiotów tych z potrzebnemi dowodami do Urzędu Wójta Gminy Willanów, do wsi Willanowa zgłosił się.

Dziś rano zimna stopni 9. Wczoraj w południe 9.
TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 2 raz *Krenni.* 19 raz Nowy sposób płacenia starych długów.
 Dziś w Gmachu Teatralnym od ulicy Wierzbowej w Kawiarni, familja *Rudlerów* grać i śpiewać będzie od go. 4.
 Dziś w Kawiarni przy rogu ulic Bielańskiej i Tłomackiego w domu *Lilpopy*, familja *Wintel Tap* grać będzie.
 Dziś w Hotelu Lipskim, familja *Ensmann* grać i śpiewać będzie. Przytem można dostać różnych Trunków i Potraw przy rychłej usłudze.
 Pod Nr 124 przy ulicy Piekarskiej, na dole, od dnia dzisiejszego, aż do końca Karnawału, dostać można PACZKOW z konfiturami. *Jakób Giry.*
 Pointrze pod Nr 454 na IIm piątrze, przy ulicy Krakowskie-przedmieście, danym będzie **WIECZOR TANCULACY;** gdzie przy dobranej muzyce i rychłej usłudze, dostac będzie można wszelkich Potraw i Napoiów, po cenach umiarkowanych. *Karolina Węgrzynowska.*
 Jutro w handlu Majewskiego na rogu ulic Sowiej i Bednarskiej, na Śniadanie: Pieczeń biała: a la sarna irzumska, Poledwica z kapus, Kapłon z serdela, Potrawa z ryżem, Kottlety z serem, Befazyk z kartoflami.